

PM – redovisning av Bälinge avfallsanläggnings kontrollprogram

Upprättad av Christine Jansson
Uppdragsnummer 30050687
Uppdrag MMU Alingsås Verksamhetsområde Norr
etapp 2
Kund Alingsås Kommun
Uppdragsledare Christine Jansson
Kontrollerad av Erika Geisler
Godkänd av Christine Jansson

1 Inledning och syfte

I den historiska inventering som utförts av Sweco (2021) identifierades tre potentiellt förorenade områden: ett före detta sågverk på fastighet Bälinge 14:1, en tidigare gruståkt på fastighet Rolfskulle 1:1 och Bälinge avfallsanläggning.

Bälinge Avfallsanläggning omfattas av ett kontrollprogram med syftet att övervaka eventuell spridning av föroreningar från avfallsanläggningen. Nedan redovisas resultaten från kontrollprogrammet, vilka ska ligga till grund för att utreda huruvida några åtgärder behöver vidtas för att kunna medge planerad markanvändning.

Underlaget till föreliggande redovisning är uteslutande 2021 års Miljörapport (Länsstyrelsen, 2022). Rapporten redovisar analys svar från starten av kontrollprogrammet.

2 Redovisning kontrollprogram

I miljörapporten anges att den huvudsakliga miljöpåverkan från deponin utgörs av lakvatten. Lakvattnet samlas upp i en lakvattendamm genom ett dränerings- och dikessystem som löper runt hela avfallsanläggningen. Lakvattnet går sedan till det kommunala reningsverket för att till sist släppas ut i sjön Mjörn. I Miljörapporten anges att bräddning av lakvattendammen förekommer.

Lakvatten, ytvatten och grundvatten provtas regelbundet inom ramen för kontrollprogrammet. I miljörapporten gällande verksamhetsår 2021 anges att det är haltskillnader mellan analyserade parametrar i grundvattnet i provtagningspunkter uppströms respektive nedströms deponin. Detta tolkas som att lakvattnet har en påverkan på grundvattnet. Det anges också att frågan behöver utredas vidare.

Avfallsanläggningens avrinningsområde avvattnas mot Sävån. Den huvudsakliga flödesriktningen för grundvattnet inom aktuellt område är mot syd/sydväst, i riktning mot Sävån. Sett till topografin i närområdet är det berg norr till öster om avfallsanläggningen. En kil med sandig morän löper mellan de två bergen vilket skulle kunna innebära en viss grundvattenströmning österut, men detta är inte verifierat.

Inom deponin uppstår deponigas när organiskt material bryts ner i syrefri miljö. Inom Bälinge avfallsanläggning uppskattas gasproduktionen till närmare 500 000 Nm³. En bedömning i miljörapporten för verksamhetsår 2021 anger att ca 60% av producerad deponigas samlas upp och nyttiggörs i form av fjärrvärme. Uppsamlad gas som inte kan användas facklas, vilket skedde vid 20 tillfällen under 2021. Vidare bedöms 43% av deponigasen utgöras av metan, som är en brandfarlig gas som dessutom har en stor klimatpåverkan.

3 Slutsats

Utifrån aktuellt underlag utgörs Bälings avfallsstations miljöpåverkan i huvudsak av lakvatten och dess eventuella påverkan på grundvatten och ytvatten i närområdet. I vilken mängd och hur stor spridningen är till närområdet går i dagsläget inte att säga då det inte finns några provtagningspunkter utanför verksamhetens område.

I den information som finns att tillgå i miljörapporten för Bälings avfallsstation finns ingenting som indikerar att det finns några hinder för planerad markanvändning inom detaljplaneområdet.

Sweco rekommenderar att frågan om eventuell spridning av deponigas i mark utreds innan byggnation inom det södra detaljplaneområdet. Anledningen är att deponigas kan ansamlas i byggnader och utgöra en risk för brand. Den dominerande jordarten utgörs inom detta område i huvudsak utav sand, vilket i teorin utgör en möjlig spridningsväg för deponigas.

Referenser

Länsstyrelsen (2022). 2021 års Miljörapport. Bälings Avfallsanläggning, Alingsås

Sweco (2021). *PM Historisk inventering Bälings, Alingsås*. 2021-12-22. Unr 30035020